

12. 11. 2014

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Revize nařízení o úpadkovém řízení aneb evropská insolvence po patnácti letech v novém kabátě - 1. část

V současné době probíhají na půdě Evropského parlamentu, Rady a Evropské komise jednání o budoucím směřování evropského unijního insolvenčního práva. Co nás čeká za změny, jaká variantní řešení se zvažují a jaké budou mít faktické dopady na fungování národního insolvenčního práva - tomu všemu se bude věnovat článek, jehož úvodní část právě vychází.

WEINHOLD LEGAL

Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení (dále jen „**Nařízení**“ nebo „**Nařízení o úpadku**“), schválené dne 29. května 2000 a účinné od 31. května 2002, je jedním ze základních předpisů evropského mezinárodního práva soukromého. Pro Českou republiku je toto Nařízení závazné ode dne jejího přistoupení k Evropské unii.

Tento úvodní díl článku si klade za cíl blíže představit Nařízení v obecné rovině, tj. přiblížit problematiku, kterou Nařízení upravuje, osvětlit základní principy jeho fungování a nastínit problémy, se kterými se stávající podoba Nařízení potýká a pro které se revize snaží najít vhodné řešení. V této části bude též nastíněn koncept rozboru problematiky revize insolvenčního práva na úrovni Evropské unie, který odráží obsahové rozčlenění dalších pokračování tohoto článku.

Předmět úpravy Nařízení o úpadku

Nařízením o úpadku (jakožto přímo závazným sekundárním právním předpisem evropského práva) se zřizuje evropský rámec pro přeshraniční úpadkové řízení. Efektivní fungování tohoto rámce je **jedním ze základních kamenů fungování celého vnitřního trhu Evropské unie**. Právě ustanovení tohoto předpisu bývá užito v případech, kdy **má dlužník majetek nebo věřitele ve více než jednom členském státě** bez ohledu na skutečnost, zda je dlužník fyzickou či právnickou osobou. Pomocí ustanovení Nařízení o úpadku lze určit soud, kterého členského státu je v takových případech příslušný k zahájení řízení, napomáhá také koordinovat úpadková řízení, která probíhají současně ve více členských státech ve věci stejného dlužníka (vztah hlavního a vedlejšího úpadkového řízení) aj. Nařízení o úpadku dopadá toliko na úpadková řízení, jejichž výsledkem je likvidace majetku dlužníka.

Nařízení se tedy užije v případě každého dlužníka, jehož majetek se nachází na území více členských států či jehož věřitelé pocházejí z více členských států, a na nějž by z uvedených důvodů mohla dopadat jak právní úprava zemí, kde se nachází majetek dlužníka, tak i právo země původu věřitele. Nařízení vychází ze skutečnosti, že z důvodu značných odlišností v oblasti hmotného práva není

účelné zavádět úpadkové řízení s obecnou působností na území všech členských států Evropské unie. Upravuje však pravidla (a to především právo rozhodné a institut uznání rozhodnutí), která usnadňují řešení střetů vícero hmotněprávních úprav insolvenčního práva. Úkolem Nařízení je poskytnout návod, jak v takových případech postupovat.

Dne 12. prosince 2012 zveřejnila Evropská komise Návrh nařízení evropského parlamentu a Rady, kterým se mění Nařízení (dále jen „**Návrh**“). Návrh je výstupem několikaleté analýzy fungování Nařízení v členských státech Evropské unie, podává detailní rozbor problematických oblastí Nařízení a navrhuje způsob jejich nápravy.

Předmětem Návrhu a tudíž i následujících dílů tohoto článku je rozbor problematiky:

- 1) rozšíření působnosti Nařízení na vnitrostátní řízení, která umožňují i jiná řešení úpadku dlužníka než likvidaci;
- 2) příslušnosti k zahájení úpadkového řízení, především se zaměřením na problémovou aplikaci zásady určování příslušnosti podle střediska hlavních zájmů dlužníka (COMI[1]) a s tím spojený problém forum shopping[2];
- 3) vedlejších úpadkových řízení;
- 4) zveřejňování informací o úpadkovém řízení a přihlašování pohledávek;
- 5) úpadku členů skupiny korporací;
- 6) oblastí označených jako vhodných k řešení, které však nebyly Evropskou komisí v Návrhu zohledněny (např. kompatibilita Nařízení s Modelovým zákonem vydaným UNCITRAL v roce 1997[3]).

Vzhledem k probíhajícím legislativním pracím na půdě zákonodárných orgánů (včetně iniciativy Evropské komise) lze předpokládat přijetí (tudíž - díky přímé závaznosti nařízení pro členské státy - i účinnost) revidovaného znění Nařízení v průběhu roku 2015. Není možné vyloučit drobné zásahy do znění Návrhu, zásadní koncepční změny se však již nepředpokládají.

Mgr. Tereza Přecechtělová

[Weinhold Legal, v. o. s. advokátní kancelář](#)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

email: wl@weinholdlegal.com

[1] Centre of Main Interests (of the Debtor).

[2] Tj. problému záměrného převodu majetku nebo soudních řízení z jednoho členského státu do druhého za účelem získání výhodnějšího právního postavení (více k této problematice viz např. KUČERA, Zdeněk; PAUKNEROVÁ, Monika; RŮŽIČKA, Květoslav a kol. Právo mezinárodního obchodu. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7310-108-3, str. 378-379.

[3] United Nation Commission on International Trade Law - Model Law on Cross-Border Insolvency.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční - judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)